

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) “Το ΠΑΑ μοχλός παραγωγικής ανασυγκρότησης του αγροτικού χώρου”

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ

Τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ε.Ε.

συνιστούν τον αναπτυξιακό Πυλώνα II της ΚΑΠ

και αποτελούν το βασικό χρηματοδοτικό μέσο αυτής για την

οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική

βιωσιμότητα και ανάπτυξη

του πρωτογενή τομέα και

των αγροτικών περιοχών της Ένωσης.

Το ΠΑΑ της Χώρας μας για την περίοδο 2014-2020

κινητοποιεί πόρους της τάξης των **7 δις ευρώ**

σε όρους δημόσιας δαπάνης και ιδιωτικής συμμετοχής,

ενώ ήδη αξιοποιεί πρόσθετους πόρους **2 δις ευρώ**

για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022

με έμφαση σε **μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές παρεμβάσεις**

με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο.

Το ΠΑΑ σήμερα βρίσκεται σε **πλήρη εξέλιξη, χρηματοδοτώντας**:

- ✓ **587 χιλιάδες γεωργούς και επιχειρήσεις**
- ✓ **11,8 εκατ. στρέμματα γεωργικής & δασικής γης σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις**
- ✓ **28 χιλιάδες γεωργούς σε προγράμματα κατάρτισης**
- ✓ **30 χιλιάδες Νέους Γεωργούς**
- ✓ **200 Μικρά και Μεγάλα Δημόσια Έργα**
- ✓ **Ευρυζωνικές Υποδομές παρέχοντας πρόσβαση σε 231 χιλιάδες κατοίκους δυσπρόσιτων αγροτικών περιοχών**

Η μέχρι σήμερα **πρόοδος εφαρμογής** του ΠΑΑ :

- ✓ **6,7 δις €** δεσμευμένα σε νέες εντάξεις και συνεχιζόμενα έργα, δηλαδή το **119%** της δημόσιας δαπάνης του προγράμματος.
- ✓ **4,9 δις €** δημόσια δαπάνη σε **πληρωμές**.
- ✓ η **απορρόφηση** της κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο **85%**, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το έτος 2025.
- ✓ Το 2021 σημειώθηκε ρεκόρ πληρωμών σε επενδυτικά μέτρα όπως τα Σχέδια Βελτίωσης με 170 εκ. €, ενώ το 2022 αναμένονται συνολικές πληρωμές που θα ξεπεράσουν το 1,2 δις €, η καλύτερη επίδοση σε σχέση με κάθε άλλη χρονιά και προγραμματικής περίοδο.

Με τις επιδόσεις αυτές το ΠΑΑ:

- ✓ **υπερκαλύπτει σε ετήσια βάση τον στόχο του ΕΣΠΑ, συνεισφέροντας με το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησης πόρων στο ΠΔΕ και κατ' επέκταση εισροής κοινοτικών πόρων στη χώρα μεταξύ των 20 επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.**
- ✓ **βρίσκεται σταθερά πάνω από τον κοινοτικό μέσο όρο απορρόφησης πόρων μεταξύ των Κρατών Μελών της Ε.Ε.**
- ✓ **υπερκαλύπτει σε ετήσια βάση τον κανόνα $n+3$, τον στόχο πληρωμών της Ε.Ε., διασφαλίζοντας την μη απώλεια πόρων.**

Το 37% των πόρων του ΠΑΑ έχει εκχωρηθεί στις

13 Περιφέρειες της χώρας,

για να υλοποιήσουν τις **χωρικές στρατηγικές** τους επιλογές στον αγροδιατροφικό τομέα μέσα από σημαντικής χρηματοδοτικής και

αναπτυξιακής βαρύτητας **μέτρα του ΠΑΑ**, όπως:

- ✓ Νέοι Γεωργοί και Σχέδια Βελτίωσης
- ✓ Δημόσιες Υποδομές σε μικρά Εγγειοβελτιωτικά Έργα και Αγροτική Οδοποιία
  - ✓ CLLD/LEADER, κλπ.

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

- Στην προσέλκυση νέων ανθρώπων και σε ιδιωτικές επενδύσεις τόσο στον πρωτογενή τομέα όσο και συνολικά στην οικονομία των αγροτικών περιοχών:
  - ✓ **Νέοι Γεωργοί με 700 εκ. €** για την πρώτη εγκατάσταση 30 χιλ. δικαιούχων.
  - ✓ **Σχέδια Βελτίωσης με 600 εκ. €** για 7.776 επενδύσεις.
  - ✓ **Μικρές Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις με 45 εκ. €** σε 3.238 δικαιούχους.
  - ✓ **Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων με 450 εκ. €** για 500 επενδυτικά σχέδια.
  - ✓ **LEADER με πάνω από 500 εκ. €** για περισσότερες από 1.200 επενδύσεις σε όλη τη χώρα. Χορηγήθηκε και νέα υπερδέσμευση πόρων για **νέες προκηρύξεις** στις τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες.

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

➤ Σε δημόσιες υποδομές:

- ✓ **Μεγάλα και μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα.** Χρηματοδοτούμε **179 έργα με 600 εκ. €** για την εξοικονόμηση του αρδευτικού νερού σε συνδυασμό με τα έργα του **ΥΔΩΡ 2.0** με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.
- ✓ **Έργα αγροτικής οδοποιίας με 190 εκ. €** για τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
- ✓ **Δημόσιες επενδύσεις για την προστασία των δασών** (πρόληψη και αποκατάσταση από δασικές πυρκαγιές) με πάνω από **100 εκ. €**.
- ✓ **Ευρυζωνική δικτύωση αγροτικών περιοχών με 75 εκ.** για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες διαδικτύου.

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

- Στην ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών εργαλείων για την διευκόλυνση πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους:
  - ✓ Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης με πόρους ύψους **480 εκ. €** και διευρυμένη συμμετοχή του χρηματοπιστωτικού τομέα.
  - ✓ Ταμείο Μικροπιστώσεων με **21,5 εκ. €** για την παροχή επενδυτικών δανείων αλλά και για κεφάλαιο κίνησης με επιδότηση επιτοκίου.
  - ✓ Μηχανισμός «Πρόσθετων Πράξεων» για την παροχή δυνατότητας πρόσβασης σε χρηματοδότηση έναντι της αναλογούσας επιχορήγησης (1.800 πρόσθετες πράξεις ύψους 70 εκ. € για Σχέδια Βελτίωσης).

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

- Σε Γεωργοπεριβαλλοντικά και Κλιματικά Μέτρα με πάνω από 2,3 δις €, όπως:
  - ✓ Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία
  - ✓ Απονιτροποίηση
  - ✓ Ευζωία των ζώων
  - ✓ Προστασία και διατήρηση γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία
  - ✓ Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
  - ✓ Αντιχαλαζική προστασία

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

- Σε δράσεις ενθάρρυνσης της Συνεργασίας και Δικτύωσης των παραγωγών με παροχή κινήτρων
  - ✓ για τη σύσταση **Συνεργατικών Σχημάτων** με **35 εκ. €**
  - ✓ για την δημιουργία **Επιχειρησιακών Ομάδων** για την προώθηση της καινοτομίας, με **64 εκ. €** για πάνω από 300 επενδυτικά σχέδια συνεργασίας
  - ✓ για τη συμμετοχή σε **Συστήματα Ποιότητας** με **45 εκ. €**
- Σε δράσεις **Ανταλλαγής Γνώσεων και Πληροφοριών** (σύστημα AKIS), όπως
  - ✓ παροχή **Γεωργικών Συμβουλών** με **80 εκ. €**
  - ✓ **Εκπαίδευση και Κατάρτιση** των παραγωγών με **30 εκ. €**

ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Στο ΠΑΑ έμφαση δίνουμε:

- Στη **στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών** για τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας μέσα από το μέτρο της **εξισωτικής αποζημίωσης** που διαθέτει πάνω από 240 εκ. € ετησίως για το σκοπό αυτό.
- Σε **δράσεις έκτακτης στήριξης των παραγωγών** για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων κρίσεων, όπως
  - ✓ Η **κρίση της πανδημίας COVID 19** με **126 εκ. €** για τους παραγωγούς ελαιολάδου.
  - ✓ Η **επισιτιστική και ενεργειακή κρίση** λόγω του πολέμου στην Ουκρανία με **89 εκ. €** για τη στήριξη της κτηνοτροφίας.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΠΑΑ

Σε αυτές τις **Ομάδες Μέτρων** θα δομηθεί
και το **νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης**
για την περίοδο 2023-2027,
απαντώντας στις **μεγάλες προκλήσεις** της εποχής,
αρχής γενομένης από τις δράσεις της μεταβατικής περιόδου,
τις οποίες έχουμε **ήδη ενεργοποιήσει**.

**Σας ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή σας**